

ISSN 2223-3822

Bakunchyk, L. (2015). Analysis of Ukrainian legislation on state anti-corruption policy at the present stage of the reform [Analiz zakonodavstva Ukrainy z pytan derzhavnoi antykoruptsiinoi polityky na suchasnomu etapi reformuvannia]. *Socio-Economic Problems and the State* [online]. 13 (2), p. 329-336. [Accessed November 30, 2015]. Available from: <<http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15blmser.pdf>>

Аналіз законодавства України з питань державної антикорупційної політики на сучасному етапі реформування

Лілія Бакунчик

Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського,
Повітрофлотський проспект, 28, м. Київ, 03049, Україна
старший офіцер відділу спеціальної підготовки та методичного забезпечення наукового центру запобігання та протидії корупції
e-mail: liliia.uk13@gmail.com

Article history:

Received: September, 2015
1st Revision: October, 2015
Accepted: October, 2015

JEL classification:

D73

UDC:

338.2

Abstract: Досліджено стан реалізації антикорупційної політики в Україні. Проаналізовано основну законодавчу та нормативну базу, щодо антикорупційної діяльності в країні. На основі аналізу запропоновано шляхи удосконалення державної антикорупційної політики, підвищення рівня ефективності її практичної імплементації в Україні. Матеріали статті демонструють, що борючись з корупцією, країна домоглася значного прогресу шляхом прийняття антикорупційного законодавства. Цей прогрес також охоплює реформу відповідних державних установ, які безумовно повинні гарантувати виконання і застосування прийнятих правил. Звісно, що зазначені зміни відбулися і продовжують відбуватися за підтримки так і під пильним наглядом іноземної спільноти, а також ряду міжнародних організацій та установ. Крім зазначеного, в статті наведені приклади розробки та імплементації антикорупційної стратегії на локальному рівні в межах державних структур та відомств, а також органах державної влади.

Keywords: корупція, антикорупційна реформа, реформування, антикорупційна стратегія та політика, законодавство

Бакунчик Л. Аналіз законодавства України з питань державної антикорупційної політики на сучасному етапі реформування [Електронний ресурс] / Лілія Бакунчик // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2015. — Вип. 2 (13). — С. 329-336. — Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15blmser.pdf>.

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми

Корупція, як соціальне явище є комплексним феноменом, який бере свій початок з дня заснування державності та владних відносин у суспільстві. З розвитком суспільства в цілому, цей феномен здійснює свій негативний вплив на багато його сфер, зокрема, владу, функціонування правоохоронних органів, інших державних установ. Разом з цим, це негативне явище присутнє й в інших сферах суспільних відносин таких як бізнес, засоби масової інформації, цивільні відносини.

Корупція залишається однією з головних проблем в Україні та продовжує нести загрозу її економічному розвитку, політичній стабільності, репутації (рівню довіри) органів державної влади.

Відповідно до частини 1 статті 3 Закону України “Про запобігання корупції”, Корупція – це використання особою наданих їй службових повноважень чи пов’язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов’язаних з ними можливостей [4].

Аналізуючи феномен корупції в більш широкому сенсі, з розвитком суспільства в цілому, можна сказати, що корупція переформувалася у надійний інструментарій для реалізації або досягнення певних цілей не лише в індивідуальному форматі, але як дистабілізаційний важіль впливу у форматі міждержавних відносин.

Саме тому, шлях до подолання цього негаразду лежить крізь призму масштабних комплексних перетворень як у сфері публічних відносин на рівні держави, так і у сфері індивідуального ментального перевиховання суспільства.

Долаючи корупцію, наша держава досягла значного прогресу шляхом прийняття відповідного антикорупційного законодавства, що також охоплює реформування відповідних владних інституцій, які є беззаперечним гарантом у виконанні та реалізації прийнятих норм. Багато змін відбулося та продовжують відбуватися за підтримки та під пильним наглядом іноземного співтовариства, ряду міжнародних організацій та установ.

2. Мета дослідження

Аналіз законодавства України з питань державної антикорупційної політики та шляхи підвищення рівня його ефективності в сучасних умовах.

3. Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій

Питання реформування та реалізації антикорупційної політики в Україні досить тривалий час перебувають у центрі уваги вітчизняних науковців. Зокрема, у своїх роботах цьому питанню приділяли увагу такі дослідники, як М. Михненко, М. Марчук, М. Мудров, М. Кармазіна, Я. Кашуба, О. Маркеєва, М. Мельник, М. Михальченко, О. Михальченко, Є. Невмержицький, О. Рудик, Є. Перегуда, І. Сікора, А. Сафоненко, В. Щербань, В. Ткач, І. Чубенко та ін. Серед західних авторів, які займалися вивченням явища корупції варто відзначити С. Пундея, П. Моро, Д. Фріша, В. Танзі, Р. Телло.

4. Виклад основного матеріалу дослідження

Проблема корупції в Україні є актуальною з Дня проголошення її незалежності. Через геополітичне розташування в центрі Європи, Україна перебуває між потужними інтересами Заходу та Сходу та характеризується чітким поєднанням високих стандартів життя в загальному сенсі та високим рівнем недовіри суспільства до діючої влади.

Разом з тим, продовжує мати місце домінування в країні потужної політичної та бізнесової еліти над іншими верствами населення, це призводить до використання такого положення для свого власного збагачення, що супроводжується постійним тиском на “недержавні кола”. Така тенденція свідчить про неможливість існування суспільства без корупції тільки шляхом зміни законодавства.

Тому, антикорупційна політика повинна містити комплекс заходів, що уособлює реформування законодавчого та інституційного підґрунтя функціонування держави на ряду із перевихованням свідомості та менталітету суспільства.

Відповідно до досліджень, проведених міжнародною антикорупційною неурядовою організацією Transparency International (дослідження Індексу сприйняття корупції, 2014 р.), за рейтингом корумпованості Україна посідає 142 місце із 174 досліджуваних країн [9].

Події які мали місце в Україні, зокрема “Революція гідності”, позачергові вибори Президента України та Верховної Ради України, а також проведення антитерористичної операції на території

Донецької та Луганської областях змусили новообрані органи державної влади суттєво переглянути антикорупційну політику держави.

Реалізація антикорупційної реформи була одним із ключових пріоритетів новоствореної парламентської коаліції.

Саме від багатостороннього підходу та повного розуміння суті та визначення антикорупційної політики залежить результативність заходів, що вона передбачає.

На думку деяких фахівців із зазначеної тематики, цілями антикорупційної політики в Україні має стати зниження рівня корупції та забезпечення захисту прав і законних інтересів громадян, суспільства і держави від загроз, пов'язаних із корупцією, шляхом реалізації таких завдань:

- попередження корупційних правопорушень;
- створення правового механізму, який перешкоджає підкупу осіб, які мають публічний статус;
- забезпечення відповідальності за корупційні правопорушення в усіх випадках, прямо передбачених нормативними правовими актами;
- відшкодування шкоди, заподіяної корупційними правопорушеннями;
- моніторинг корупційних факторів та ефективності заходів антикорупційної політики;
- формування антикорупційної суспільної свідомості;
- сприяння реалізації прав громадян і організацій на доступ до інформації про факти корупції і корупційні фактори, а також на їх вільне висвітлення в засобах масової інформації;
- створення стимулів до заміщення державних посад, посад державної і муніципальної служб невідкупними особами [8, с. 242].

Антикорупційна реформа потребує системного підходу. Тому, першим кроком повинна була стати підготовка нової антикорупційної стратегії, яка б дозволила комплексно підійти до вирішення проблеми, визначити чіткі цілі та часові рамки і засоби їх досягнення, а також поєднати антикорупційні реформи з іншими, зокрема такими як судова реформа, реформа органів правопорядку, публічної служби, адміністративна тощо [7].

Аналізуючи впровадження антикорупційної реформи України як цілісної категорії варто зазначити, що в державі на етапі суттєвого переформатування дається в знаки слідування вектором, що направлений на викорінення корупції, зокрема шляхом унормування Антикорупційної політики як базової складової реформи.

Антикорупційна політика України включає в себе низку положень щодо запобігання і протидії корупції, що містяться в чинних актах законодавства, підзаконних нормативно-правових актах і утворюють певну ієрархічно-впорядковану систему, яка складається з відповідних підсистем. Як зазначає дослідник В. М. Соловійов, аналіз бази даних вітчизняних законодавчих і нормативно-правових актів дає підстави зробити висновок, що антикорупційна правова база в Україні на даному етапі є "досить розгалуженою та громіздкою: її утворюють приблизно 30 основних законів... та понад 50 підзаконних нормативно-правових актів антикорупційного спрямування" [8, с. 255].

Першою глобальною спробою такого унормування було прийняття у 2011 році Закону України "Про засади запобігання корупції". Попри певні неточності, Закон визначав правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень [6].

Щодо окремих положень цього Закону точилося багато дискусій, перш за все, через неточності та невідповідності нормативно-правового акту з сучасними механізмами антикорупційної боротьби.

Наступною спробою приведення антикорупційної нормативно-правової бази до європейських стандартів та створення дієвих механізмів запобігання було ухвалення Національної антикорупційної стратегії на 2011 – 2015 роки, а також відповідної Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні, розробленої на вказаний період. Ухвалені нормативно-правові акти так і не стали стратегічним документом державного рівня через їх низький рівень підготовки, відсутність координації виконавців, контролю за ефективністю заходів та головне – фінансування.

Однією з основних причин неналежного виконання Національної антикорупційної стратегії на 2011 – 2015 роки як основного програмного документа в антикорупційній сфері стала відсутність всупереч міжнародному досвіду чітких індикаторів стану та ефективності її виконання.

У зазначеній стратегії відсутній також механізм моніторингу та оцінки її виконання – не передбачено, яким чином мала виконуватися відповідна робота Національним антикорупційним комітетом та в який спосіб повинна залучатися до цих процесів громадськість [5].

Щодо поточного стану антикорупційної реформи, зокрема оновлення основоположних законодавчих актів, варто зазначити, що 14 жовтня 2014 року за ініціативи громадськості та міжнародних неурядових організацій був прийнятий пакет антикорупційних законів.

Основним документом, який визначає основну проблематику антикорупційної боротьби, завдання та механізми подолання цієї проблематики, а також критерії та етапи реалізації державної

антикорупційної політики став Закон України “Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 – 2017 роки” № 1699-VII.

Новоприйнята стратегія визначає пріоритети державної антикорупційної політики до 2018 року, реалізація яких створить основу для подальших реформ у цій сфері, зокрема, дасть змогу усунути одну з основних причин незадовільного стану справ у сфері антикорупційної політики в Україні, якою є фрагментарність і недосконалість законодавчої та інституційної антикорупційної інфраструктури [3].

Разом з тим, у складі пакету нормативно-правових актів, що регулюють аспекти протидії злочинності та корупції було прийнято закони України:

“Про Національне антикорупційне бюро України” № 1698-VII;

“Про запобігання корупції” № 1700-VII (набрав чинності 26 квітня 2015 року), який визначає засади формування, моніторингу, координації впровадження антикорупційної політики, залучення інститутів та організацій громадянського суспільства, представників бізнесу до цих процесів, регулює превентивну діяльність державного механізму, спрямовану на усунення можливостей та стимулів для корупційної поведінки як у публічному, так і приватному секторах, а також передбачає утворення Національного агентства з питань запобігання корупції як ключового елемента інституційного забезпечення державної антикорупційної політики;

“Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигододержувачів юридичних осіб та публічних діячів” № 1701-VII.

Крім того, Указом Президента України № 808/2014 від 14 жовтня 2014 року створено Національну раду з питань антикорупційної політики як дорадчий орган при Президентові України, діяльність якої спрямована на повноцінне й ефективне виконання ним своїх конституційних повноважень у зазначеній сфері.

Окрім механізми протидії злочинності та корупції регламентуються у законах:

“Про прокуратуру” № 1697-VII;

“Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо невідворотності покарання за окремі злочини проти основ національної безпеки та корупційні злочини” (закон про заочне засудження), “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”.

Таким чином, імплементація цих базових антикорупційних актів дасть можливість сформувати систему запобігання та протидії корупції, що, в свою чергу, суттєво зменшить гостроту проблеми корупції [3].

Головні здобутки активної участі громадськості в імплементації необхідних змін, відображені в проектах зазначених вище нормативно-правових актів, що були підтримані більшістю народних депутатів України. Зазначені ініціативи лягли в основу не тільки законодавчо визначених чітких пріоритетів антикорупційної політики, а й у подальший практичний контроль за їхньою реалізацією. Це безумовно дасть змогу на якісно новому рівні прогнозувати діяльність відповідних служб та органів, планувати й впроваджувати конкретні механізми протидії злочинності та корупції [2].

Прийняттю зазначених Законів України передувала широка дискусія, ініційована органами влади за участю фахівців-практиків у галузі права, науковців, представників громадськості, до якої з відповідними пропозиціями залучалися представники Громадської ради Міністерства юстиції України й інших неурядових організацій [2].

Ухвалення Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 265 “Державна програма щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015 – 2017 роки” свідчить про рішучість влади щодо активних дій направлених на викорінення негативного явища корупції.

Таким чином, метою Програми є створення ефективної загальнодержавної системи запобігання та протидії корупції на основі нових засад формування та реалізації антикорупційної політики.

Досягнення мети Програми можливе шляхом імплементації нових засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2014 – 2017 роки, а також належного впровадження нового базового антикорупційного законодавства, зокрема вже зазначених вище Законів України “Про запобігання корупції” та “Про Національне антикорупційне бюро України” [5].

Зазначені позитивні тенденції не минули і наше оборонне відомство. Зокрема, у липні цього року прийнято Антикорупційну програму Міністерства оборони України на 2015 – 2017 роки розроблена з врахуванням досвіду проведення таких реформ у країнах-членах НАТО та за участю міністерств оборони Великої Британії, Королівства Норвегія, а також міжнародної організації “Трансперенсі Інтернешнл” [1].

Аналізуючи проблематику реформування антикорупційної складової у сферах державного управління, варто підкреслити залучення до цього процесу громадськості та її участь не тільки у процесі нормотворчості, але й контролю за виконанням прийнятого законодавства.

Участь громадськості проявляється як у залученні окремих фахівців, так і неурядових організацій до процесу реформування. Крім того, з'явилася практика створення при органах державної влади консультативно-дорадчих груп (спілок).

В Міністерстві оборони України існує практика залучення допомоги від країн-партнерів, що полягає у наданні консультативно-дорадчих функцій з антикорупційної боротьби в залежності від напрямків. Зокрема, до надання такої допомоги оборонному відомству нашої держави та її Збройним Силам вже долучилися представники Великої Британії, Норвегії, Литви та інші. Активна фінансова підтримка у підготовці кадрів антикорупційних підрозділів відомства надходить від Альянсу північноатлантичного договору в рамках існуючих програм допомоги та за активної підтримки міжнародної неурядової організації “Трансперенсі Інтернешнл”.

Міністерство оборони України започаткувало взаємодію з “Волонтерським десантом”, сформовано Проектний офіс реформ, Центр розвитку та супроводження матеріально-технічного забезпечення, Науковий центр запобігання та протидії корупції Національного університету оборони України. Оборонне відомство є поки що єдиним міністерством, яке запровадило систему електронних закупівель.

Додатково, як приклад можна навести створення при Київській міській державній адміністрації консультативно-дорадчого органу “Антикорупційної ради”, до складу якої входять фахівці із різних сфер державного управління, волонтери, професійні юристи та інші не байдужі активісти. Збори ради проводяться планово. Рішення оформлюються відповідними протоколами, які мають рекомендаційний характер та подаються безпосередньо Голові Адміністрації. Рада здатна виконувати і аудиторські функції.

Разом з тим, наряду із такою ініціативою існують певні проблемні питання, що в основному пов'язані із нормативною не внормованістю функціонування таких консультативно-дорадчих органів. Оскільки участь громадян є виключно добровільною, активність та зацікавленість окремих громадян до такої діяльності поступово регресує.

5. Висновки

Проаналізувавши основні засади нормативного врегулювання Державної антикорупційної політики, можливо констатувати, що Україна підготувала значне законодавче підґрунтя для початку практичного реформування, зокрема на рівнях перебудови державних інституцій тощо.

Не зважаючи на суттєві зрушення зроблені Україною протягом останніх років у сфері реалізації заходів антикорупційної реформи багато завдань потребують негайного вирішення, зокрема:

- обмежити політичне втручання у справи виконавчої гілки, включаючи мінімізацію впливу політичних лідерів та бізнесу у прийнятті ключових рішень органами виконавчої влади;
- одночасно з реалізацією заходів передбачених антикорупційною реформою розпочати процес переформатування суддівської гілки влади та прокуратури, для забезпечення ефективного та незалежного розслідування корупційних злочинів, зокрема вчинених і на вищих щаблях державного управління;
- розширити зовнішній аудит за діяльністю державних органів із залученням громадськості, неурядових організацій, іноземної спільноти, шляхом забезпечення максимальної прозорості процедур та механізмів прийняття управлінських рішень, рішень фінансового характеру, процедур державних закупівель, а також ліцензійно-дозвільних процедур;
- розробити та активізувати дієві програми виховування у населення доброчесності та нульової толерантності суспільства до корупції [10, с. 4].

Проте, варто констатувати, рівень недовіри суспільства до влади залишається високим. З огляду на це, слід стратегічно підходити не тільки до унормування механізмів коректного функціонування державних апаратів, запровадження превентивних аспектів та заходів виправного характеру, варто значно прискіпливіше підходити до створення дієвих механізмів психологічного, ментального перевиховання населення, що безумовно дасть позитивний результат у майбутньому.

Author details (in English)

Analysis of Ukrainian legislation on state anti-corruption policy at the present stage of the reform

Liliia Bakunchyk

National Defense University of Ukraine,
28, Povitroflotskyi aven., Kyiv, 03049, Ukraine

Senior Officer of the specialized training and methodical provision Science Center Preventing and Combating Corruption

e-mail: liliia.uk13@gmail.com

Abstract. In this article the state of implementation of anti-corruption policy in Ukraine has been analyzed. The basic legal and regulatory backgrounds of the country's anti-corruption activities are examined. Based on analysis of the ways of improving the state anticorruption policy, improve the efficiency of its practical implementation in Ukraine.

Corruption remains a major problem in Ukraine and continues to threaten its economic development, political stability, reputation (confidence level) of the public authorities.

Analyzing the phenomenon of corruption, it is necessary to emphasize that corruption is reformed in a reliable instrument to implement or achieve certain goals not only in individual format, but like leverage in the form of inter-state relations.

This article shows the Ukraine's achievement in the field of development the legislating basis for anticorruption policy, the practical instruments of its implementation on the institutional level. Steps made by the new elected authority involving publicity in order to improve the transparency and integrity building are reviewed as well as main tasks of the country to combat the corruption and the recommendations for its capability development.

Combating corruption, our country has made considerable progress through the adoption of the anti-corruption legislation. It also covers reform of relevant government institutions that are unconditional guarantee of performance and implementing the rules. Many changes occurred and continue to occur with the support and under the close supervision of the foreign community, as well as a number of international organizations and institutions.

At the same time, while preparing this materiel the influence of the international lessons learned experience had been taking in to consideration, which found its reflection and was actively implemented in the creating of anticorruption programs of governmental establishments as well as in Ministry of Defence.

Keywords: corruption, anti-corruption reform, reform, anti-corruption strategy and policy, legislation.

Author details (in Russian)

Анализ законодательства Украины по вопросам государственной антикоррупционной политики на современном этапе реформирования

Лилия Бакунчик

Национальный университет обороны Украины,
Воздухофлотский проспект, 28, г. Киев, 03049, Украина
старший офицер отдела специальной подготовки и методического обеспечения научного центра предотвращения и противодействия коррупции
e-mail: liliia.uk13@gmail.com

Аннотация. Исследовано состояние реализации антикоррупционной политики в Украине. Проанализированы основную законодательную и нормативную базу, по антикоррупционной деятельности в стране. На основе анализа предложены пути совершенствования государственной антикоррупционной политики, повышение уровня эффективности ее практической имплементации в Украине. Материалы статьи показывают, что борьбой с коррупцией, страна добилась значительного прогресса путем принятия антикоррупционного законодательства. Этот прогресс также охватывает реформу соответствующих государственных учреждений, безусловно должны гарантировать выполнение и применение принятых правил. Конечно, указанные изменения произошли и продолжают происходить при поддержке так и под пристальным наблюдением иностранного сообщества, а также ряда международных организаций и учреждений. Кроме указанного, в статье приведены примеры разработки и имплементации антикоррупционной стратегии на локальном уровне в пределах государственных структур и ведомств, а также органах государственной власти.

Ключевые слова: коррупция, антикоррупционная реформа, реформирование, антикоррупционная стратегия и политика, законодательство.

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15blmsr.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Bakunychuk, L. (2015). Analysis of Ukrainian legislation on state anti-corruption policy at the present stage of the reform [Анализ законодавства України з питань державної антикорупційної політики на сучасному етапі

reformuvannia]. *Socio-Economic Problems and the State* [online]. 13 (2), p. 329-336. [Accessed November 30, 2015]. Available from: <<http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15blmsr.pdf>>

Використана література

1. Антикорупційна програма Міністерства оборони України на 2015 – 2017 роки, затверджена Наказом Міністра оборони України від 30 липня 2015 року №374.
2. Антикорупційна реформа в Україні: місце і роль органів прокуратури як координатора протидії злочинності та корупції / І. Печенкін / . Електронне видання “Віче”. – 2015. – №4, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/4593/>.
3. Постанова КМУ від 29 квітня 2015 р. № 265 м. Київ “Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015–2017 роки”.
4. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
5. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки: Закон України № 1699-VII від 14 жовтня 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>.
6. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 07 квітня 2011 р. {Закон втратив чинність, крім положень щодо фінансового контролю, які втрачають чинність з початком роботи системи подання та оприлюднення відповідно до Закону № 1700-VII від 14.10.2014 декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на підставі Закону № 1700-VII від 14.10.2014, ВВР, 2014, № 49, ст.2056, з урахуванням змін, внесених Законом № 198-VIII від 12.02.2015} [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3206-17/page>.
7. Реанімаційний пакет реформ / Антикорупційна реформа – 2015, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rpr.org.ua/ua/groups-rpr/anticorruption-reform>.
8. Соловійов В. М. Запобігання і протидія корупції в державному управлінні України: монографія / В. М. Соловійов. – К. : Ін-т зак-ва Верховн. Ради України, 2012. – 508 с.
9. Global Corruption barometer 2013: журнал. / авт.: Д. Хардон, Фін Гайнріх. – Вид.: МНУО Transparency International, 2015. – 33–35 с.
10. The State Of Corruption: Armenia, Azerbaijan, Georgia, Moldova And Ukraine: журнал. / авт.: А.МкДевід. – Вид.: МНУО Transparency International, 2015. – 2, 4, 25 с.

References

1. Anti-corruption program of the Ministry of Defense of Ukraine for 2015-2017, approved by the Minister of Defense of Ukraine on July 30, 2015 No. 374 [*Antykoruptsiina prohrama Ministerstva oborony Ukrainy na 2015 – 2017 roky, zatverdzhena Nakazom Ministra oborony Ukrainy vid 30 lypnia 2015 roku #374*].
2. Pechenkina I. Anti-corruption reform in Ukraine: the role and place of the prosecution as coordinator of combating crime and corruption [*Antykoruptsiina reforma v Ukraini: mistse i rol orhaniv prokuratury yak koordynatora protydii zlochynnosti ta koruptsii*]. *Elektronne vydannia “Viche” = Electronic publication “Veche”*, 2015, No. 4, available at: <http://www.viche.info/journal/4593/>.
3. CMU Resolution of 29 April 2015, № 265 m. Kyiv “On approval of the State Program on implementation of state anti-corruption policy in Ukraine (the Anti-Corruption Strategy) for 2015-2017 years” [*Postanova KМУ vid 29 kvitnia 2015 r. # 265 m. Kyiv “Pro zatverdzhennia Derzhavnoi prohramy shchodo realizatsii zasad derzhavnoi antykoruptsiinoi polityky v Ukraini (Antykoruptsiinoi stratehii) na 2015–2017 roky”*].
4. Prevention of Corruption Law of Ukraine on October 14, 2014 [*Pro zapobihannia koruptsii: Zakon Ukrainy vid 14 zhovtnia 2014 r.*], available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
5. On the principles of anti-corruption policy in Ukraine (Anti-corruption Strategy) for the years 2014-2017: Law of Ukraine No. 1699 VII of 14 October 2014 [*Pro zasady derzhavnoi antykoruptsiinoi polityky v Ukraini (Antykoruptsiina stratehiia) na 2014–2017 roky: Zakon Ukrainy # 1699-VII vid 14 zhovtnia 2014 r.*], available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>.
6. On Principles of Prevention and Combating Corruption: The Law of Ukraine on April 7, 2011 {Act repealed, except for the provisions on financial control, which shall cease to apply from the beginning of the system presentation and disclosure in accordance with the law No. 1700-VII on 10/14/2014 declarations persons authorized to perform state functions or local government, according to the Law No.1700-VII of 10/14/2014, BD, 2014, number 49, st.2056, taking into account the amendments made by the Law No. 198-VIII of 02.12.2015} [*Pro zasady zapobihannia i protydii koruptsii: Zakon Ukrainy vid 07 kvitnia 2011 r. {Zakon vtratyv chynnist, krim polozhen shchodo finansovoho kontroliu, yaki vtrachaiut chynnist z pochatkom roboty*

systemy podannia ta opryliudnennia vidpovidno do Zakonu # 1700-VII vid 14.10.2014 deklaratsii osib, upovnovazhenykh na vykonannia funktsii derzhavy abo mistsevoho samovriaduvannia, na pidstavi Zakonu # 1700-VII vid 14.10.2014, VVR, 2014, # 49, st.2056, z urakhuvanniam zmin, vnesenykh Zakonom # 198-VIII vid 12.02.2015}], available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3206-17/page>.

7. Emergency care reform package [*Reanimatsiinyi paket reform*]. Anticorruption Reform – 2015, available at: <http://www.rpr.org.ua/ua/groups-rpr/anticorruption-reform>.
8. Solovyov V. Preventing and combating corruption in the public administration of Ukraine: Monograph [*Zapobihannia i protydiia koruptsii v derzhavnomu upravlinni Ukrainy: monohrafiia*]. Kyiv, Rada of Ukraine, 2012, p. 508.
9. Hardon J., Hainrih Fin. *Global Corruption barometer 2013: magazine*. View INGOs: Transparency International, 2015, pp. 33-35.
10. McDevid A. The State Of Corruption: Armenia, Azerbaijan, Georgia, Moldova And Ukraine: magazine. View INGOs, Transparency International, 2015, pp. 24-25.

© 2015 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.
 This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.
 You are free to:
 Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.
 The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.
 Under the following terms:
 Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
 You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
 No additional restrictions
 You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

